

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Kzz 152/10
06.10.2010. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Gorana Čavline, predsednika veća, Nevenke Važić, Anđelke Stanković, Veska Krstajića i Ljubice Knežević-Tomašev, članova veća, i savetnika Vrhovnog kasacionog suda Gordane Burlić, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv okrivljenog M.M, zbog krivičnog dela ugrožavanje javnog saobraćaja iz člana 289. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz.br.229/10 od 01.06.2010. godine, podignutom protiv pravnosnažnog rešenja Opštinskog suda u Novom Sadu Kv.br.763/09 od 30.06.2009. godine i rešenja Okružnog suda u Novom Sadu Kž.br.954/09 od 05.11.2009. godine, u sednici veća održanoj 06.10.2010. godine, u odsustvu uredno obaveštenog Republičkog javnog tužioca i okrivljenog, doneo je

P R E S U D U

UVAŽAVA SE kao osnovan zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz.br.229/10 od 01.06.2010. godine i utvrđuje da je pravnosnažnim rešenjem Opštinskog suda u Novom Sadu Kv.br.763/09 od 30.06.2009. godine i rešenjem Okružnog suda u Novom Sadu Kž.br.954/09 od 05.11.2009. godine povređen zakon u korist okrivljenog M.M. i član 368. stav 1. tačka 11. ZKP i člana 304. stav 2. ZKP.

O b r a z l o ž e n j e

Rešenjem Opštinskog suda u Novom Sadu Kv.br.763/09 od 30.06.2009. godine odbijen je predlog Opštinskog javnog tužioca u Novom Sadu Kt.br.2330/07 od 23.06.2009. godine da se okrivljenom M.M. sudi u odsustvu zbog krivičnog dela ugrožavanje javnog saobraćaja iz člana 289. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika.

Odlučujući o žalbi Opštinskog javnog tužioca u Novom Sadu Okružni sud u Novom Sadu je rešenjem Kž br.954/09 od 05.11.2009. godine odbio žalbu kao neosnovanu.

Republički javni tužilac podigao je zahtev za zaštitu zakonitosti Ktz.br.229/10 od 01.06.2010. godine protiv navedenih rešenja

Opštinskog i Okružnog suda u Novom Sadu, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. Zakonika o krivičnom postupku i povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 304. stav 2. ZKP, s predlogom da se pobijana rešenja ukinu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Vrhovni kasacioni sud je održao sednicu veća u odsustvu uredno obaveštenog Republičkog javnog tužioca i okrivljenog M.M, koji nije uredno obavešten (nepoznat na datoj adresi), razmotrio spise predmeta, zajedno sa navedenim rešenjima, pa je po oceni navoda u zahtevu za zaštitu zakonitosti našao:

Zahtev je osnovan.

Osnovano se u zahtevu za zaštitu zakonitosti ukazuje da je rešenje Opštinskog suda u Novom Sadu Kv.br.763/09

od 30.06.2009. godine doneto uz bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP, jer su razlozi o odlučnim činjenicama nejasni i u znatnoj meri protivrečni.

Naime, odbijajući predlog Opštinskog javnog tužioca u Novom Sadu da se okrivljenom M.M. sudi u odsustvu, Opštinski sud u Novom Sadu je u obrazloženju rešenja naveo da je suđenje u odsustvu strogo ograničeno i to kako u pogledu ispunjenosti uslova za suđenje u odsustvu u smislu odredbe člana 304. stav 2. ZKP, tako i u pogledu svojstva lica protiv koga se vodi krivični postupak, pa kako se pomenuta odredba odnosi na optuženo lice (član 221. stav 1. tačka 3. ZKP), to u ovom slučaju ne dolazi u obzir primena odredbe člana 304. stav 2. ZKP, jer je okrivljenom stavljeno na teret izvršenje krivičnog dela za koje se gonjenje preduzima po odredbama skraćenog postupka, tako da M.M. nema svojstvo optuženog, već okrivljenog lica.

Ovako dati razlozi prvostepenog suda su potpuno nejasni.

Naime, odredbe koje regulišu skraćeni postupak uvedene su sa ciljem da postupak bude jednostavniji i brži. U tom cilju, odredbom člana 445. stav 3. ZKP predviđeno je da se glavni pretres u skraćenom postupku može održati bez prisustva okrivljenog koji je uredno pozvan ili mu se poziv nije mogao uručiti, zbog neprijavlivanja sudu promene adrese ili boravišta, pod uslovom da njegovo prisustvo nije nužno i da je pre toga bio saslušan.

Sasvim drugačija od ove situacije je procesna situacija kada se, pod uslovima određenim zakonom, okrivljenom može suditi u odsustvu – ako je u bekstvu ili inače nije dostižan državnim organima, a postoje naročito važni razlozi da mu se sudi iako je odsutan (član 304. ZKP), a upravo takva procesna situacija postoji u konkretnom predmetu.

Takva procesna situacija, međutim, nije predviđena odredbama Zakonika o krivičnom postupku o skraćenom postupku, ali je odredbom člana 433. stav 1. ZKP predviđeno da se u postupku za krivično delo za koje je kao glavna kazna propisana novčana kazna ili zatvor do tri godine primenjuju odredbe člana 434. do 448. ZKP, a ukoliko u tim odredbama nije nešto posebno propisano primenjivaće se shodno ostale odredbe Zakonika o krivičnom postupku.

Shodno navedenom, u konkretnom slučaju morala je biti primenjena odredba člana 304. ZKP, jer bi u suprotnom, uskraćivanje suđenja bez prisustva okrivljenog koji prethodno nije saslušan, značilo prećutnu dozvolu za nastupanje zastarelosti, a pretnja zastarelosti predstavlja važan razlog u smislu odredbe člana 304. ZKP za suđenje okrivljenom u njegovom odsustvu.

Prema tome, okrivljenom koji nije prethodno saslušan, može se u skraćenom postupku suditi u odsustvu, ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 304. stav 2. ZKP.

Drugostepeni sud ne samo da u postupku po žalbi nije otklonio učinjenu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP, već je i sam načinio istu povredu navodeći da u skraćenom postupku u principu i ne mogu postojati naročito važni razlozi za suđenje u odsustvu, a s obzirom na težinu izvršenih krivičnih dela.

Ovakav navod drugostepenog suda je potpuno nejasan, kontradiktoran i kao takav, apsolutno neprihvatljiv, jer skraćeni postupak se vodi za krivična dela za koja su zakonom zaprećene novčana kazna ili zatvor do tri godine, pa su, s obzirom na to, kraći i rokovi zastarelosti krivičnog gonjenja. Suđenjem u odsustvu predupređuje se nastupanje zastarelosti krivičnog gonjenja, jer bi u suprotnom, za veliki broj krivičnih dela za koja se vodi skraćeni postupak, došlo do zastarelosti krivičnog gonjenja što bi dalje značilo nanošenje štete i interesima društva i interesima lica oštećenim krivičnim delom.

Imajući ovo u vidu, Vrhovni kasacioni sud je utvrdio da je pravnosnažnim rešenjima Opštinskog i Okružnog suda u Novom Sadu povređena odredba člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP i člana 304. stav 2. ZKP u korist okrivljenog M.M, ne dirajući u pravnosnažna rešenja protiv kojih je zahtev podignut.

Iz izloženog, na osnovu člana 30. stav 1, člana 32. i člana 90. stav 1. Zakona o uređenju sudova ("Službeni glasnik

RS", broj 116 od 22.12.2008. godine) i odredbe člana 24. stav 7. i člana 425. stav 2. Zakonika o krivičnom postupku, odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zapisničar-savetnik

Predsednik veća-sudija

Gordana Burlić, s.r.

Goran Čavlina, s.r.